

DEN EUROPÆISKE
REVISIONSRET

ISSN 1831-0796

Særberetning nr. 4

2010

ER MOBILITETSORDNINGEN UNDER **LEONARDO
DA VINCI-PROGRAMMET** UDFORMET,
OG FORVALTES DEN PÅ EN SÅDAN MÅDE, AT DEN
VIL KUNNE FØRE TIL EFFEKTIVE RESULTATER?

DA

Særberetning nr. 4 // 2010

ER MOBILITETSORDNINGEN
UNDER LEONARDO DA
VINCI-PROGRAMMET
UDFORMET, OG FORVALTES
DEN PÅ EN SÅDAN MÅDE,
AT DEN VIL KUNNE FØRE TIL
EFFEKTIVE RESULTATER?

(artikel 287, stk. 4, andet afsnit, TEUF)

DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tlf. +352 4398-1
Fax +352 4398-46410
E-post: euraud@eca.europa.eu
Internet: <http://www.eca.europa.eu>

Særberetning nr. 4 // 2010

Yderligere oplysninger om EU fås på internet via Europaserveren (<http://europa.eu>)

Katalogoplysninger findes bagest i denne publikation
Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2010

ISBN 978-92-9207-792-1
doi:10.2865/74141

© Den Europæiske Union, 2010
Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Printed in Luxembourg

INDHOLD

Punkt

I-V	RESUMÉ
1-10	INDLEDNING
8	KOMMISSIONENS ROLLE
9	DEN NATIONALE MYNDIGHEDS ROLLE
10	DET NATIONALE KONTORS ROLLE
11-15	REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN
16-58	BEMÆRKNINGER
16-29	UDFORMNING
17-22	KOMMISSIONEN TOG HENSYN TIL SINE EGNE OBLIGATORISKE EVALUERINGER AF DET FOREGÅENDE PROGRAM, MEN TOG IKKE SYSTEMATISK HENSYN TIL ANDRE VIGTIGE UNDERSØGELSER OG RAPPORTER
23-29	KOMMISSIONEN ETABLEREDE ET HENSIGTSMÆSSIGT SYSTEM TIL FORVALTNING AF PROJEKTERNES LIVSCYKLUS. DER VAR IMIDLERTID VÆSENTLIGE MANGLER I IT-STØTTESYSTEMET
30-37	FORVALTNING
31	ORDNINGERNE FOR GODKENDELSE AF DE NATIONALE KONTORERS ÅRLIGE ARBEJDSPROGRAMMER ER HENSIGTSMÆSSIGE, MEN KOMMISSIONEN GIVER IKKE SYSTEMATISK DE NATIONALE KONTORER KVALITATIV FEEDBACK PÅ DEM
32	KOMMISSIONENS OG DELTAGERLANDENES INFORMATION OM OG FREMME AF PROGRAMMET ER TILFREDSSTILLELLENDE
33-35	KOMMISSIONEN HAR IKKE GJORT NOGET FOR AT LØSE ANSØGERNES VANSKELIGHEDER MED AT FINDE VÆRTSPARTNERE I ANDRE LANDE
36-37	SVAGHEDER I BEDØMMELSER AF ANSØGNINGER
38-52	RAPPORTERING
39-47	DER ER MANGLER I SYSTEMET FOR RAPPORTERING OM LEONARDOPROGRAMMETS RESULTATER OG VIRKNINGER
48-52	I PROGRAMMETS TREDJE ÅR VAR KOMMISSIONEN BEGYNDT, MEN ENDNU IKKE FÆRDIG MED AT ETABLERE ET OMFATTENDE SYSTEM TIL MÅLING AF LEONARDOS EFFEKT
53-58	KONTROLLER
54-56	I DE FLESTE TILFÆLDE VAR DE NATIONALE KONTORERS KONTROL AF LEONARDO I OVERENSSTEMMELSE MED KOMMISSIONENS VEJLEDNING
57	DE SEKUNDÆRE KONTROLLER, SOM UDFØRES AF DE NATIONALE MYNDIGHEDER, GIVER GENERELT EN RIMELIG GARANTI FOR, AT DE PRIMÆRE KONTROLLER ER EFFEKTIVE, MEN RETTEN KONSTATEREDE EN RÆKKE SVAGHEDER
58	FØRST FOR NYLIG HAR KOMMISSIONEN GIVET SUPPLERENDE VEJLEDNING OM, HVILKE PROCEDURER DE SEKUNDÆRE KONTROLLER SKAL OMFATTE
59-62	KONKLUSION OG ANBEFALINGER
	BILAG – MÅLSÆTNINGER (BASERET PÅ RETSGRUNDLAGET FOR PROGRAMMET FOR LIVSLANG LÆRING)

KOMMISSIONENS SVAR

RESUMÉ

I.

Leonardo da Vinci-programmet har til formål at gennemføre Den Europæiske Unions politik for erhvervsuddannelse. Mobilitetsprojekter, som udgør den største del af programmet, giver organisationer, som er involveret i erhvervsuddannelse, mulighed for at sende deltagere til et andet europæisk land, så de kan udvikle deres kompetencer, viden og færdigheder.

II.

Europa-Kommissionen har det overordnede ansvar for programmet og overvåger og fører tilsyn med dets gennemførelse i samarbejde med myndighederne i de enkelte deltagerlande - normalt deres undervisningsministerier. Hele det operationelle ansvar for forvaltningen af mobilitetsprojekter er uddelegeret til nationale kontorer udpeget af medlemsstaterne.

III.

Retten undersøgte, om Leonardo da Vinci-mobilitetsordningen under programmet for livslang læring (2007-2013) er udformet og forvaltes på en sådan måde, at den vil kunne føre til effektive resultater.

RESUMÉ

IV.

Retten revisionsresultater bygger på en revision, der blev udført i Kommissionen og i seks deltagerlande, der blev udvalgt til revisionen. Eftersom Leonardo er et af de fire uddannelsesprogrammer under Kommissionens program for livslang læring, har mange af revisionsresultaterne også relevans for de andre ordninger under dette program. Retten konstaterede følgende:

- Ved udformningen af det aktuelle Leonardo da Vinci-program (2007-2013) tog Kommissionen hensyn til sine egne obligatoriske evalueringer af det foregående program, men den tog ikke systematisk hensyn til andre vigtige undersøgelser og rapporter
- Kommissionen etablerede et hensigtsmæssigt system til forvaltning af Leonardoprojekternes livscyklus, men der var væsentlige mangler i it-støttesystemet
- Programmets operationelle elementer, herunder information om og fremme af programmet og den årlige programmeringscyklus, blev generelt forvaltet godt, men Kommissionen gjorde ikke noget for at løse ansøgernes vanskeligheder med at finde partnere og sikre ikke kvaliteten af de nationale kontorer bedømmelse af ansøgninger om tilskud
- Der findes et rapporteringssystem, men det sætter endnu ikke Kommissionen i stand til at måle programmets resultater og virkninger. Der er mangler i systemet for rapportering om Leonardoprogrammets resultater og virkninger. I programmets tredje år var Kommissionen begyndt, men endnu ikke færdig med at etablere et omfattende system til måling af Leonardos effekt
- De nationale kontorer kontroller var i overensstemmelse med Kommissionens vejledning
- Der er svagheder i de nationale myndigheders udførelse af de sekundære kontroller vedrørende de nationale kontorer
- Samlet set konkluderer Retten, at mobilitetsordningen under Leonardo da Vinci-programmet er udformet og forvaltes på en sådan måde, at den vil kunne føre til effektive resultater. Kommissionen var begyndt, men endnu ikke færdig med at etablere et omfattende system til måling af Leonardos effekt. Det betyder, at Kommissionen tre år inde i programmet - efter ca. halvdelen af dets løbetid - endnu ikke kan vurdere, i hvilket omfang det opfylder sine mål.

V.

På grundlag af disse bemærkninger anbefaler Retten, at Kommissionen forbedrer it-støttesystemet, giver kvalitativ feedback om de årlige arbejdsprogrammer, i højere grad hjælper med at finde værtspartnere, videreudvikler og overvåger procedurerne for bedømmelse af projekttansøgninger, så hurtigt som muligt fastlægger SMART-mål og -resultatindikatorer, forbedrer vurderingen af resultater med mere fokus på programmets effekt og fremover sørger for, at der i forbindelse med eventuelle efterfølgende programmer fra begyndelsen etableres et system til effektmåling.

INDLEDNING

1. På mødet i Lissabon i marts 2000 satte Det Europæiske Råd sig det strategiske mål, at Den Europæiske Union i 2010 skulle være den mest dynamiske videnbaserede økonomi i verden. Det Europæiske Råd anerkendte erhvervsuddannelsens vigtige rolle som en integreret del af den økonomiske politik og social- og arbejdsmarkedspolitikken. Grundlaget for det europæiske samarbejde om erhvervsuddannelse blev efterfølgende fastlagt i »Københavnprocessen«¹, der har til formål at fremme det frivillige samarbejde med henblik på at øge gensidig tillid, gennemsigtighed og anerkendelse af kompetencer og kvalifikationer og derved skabe et grundlag for at fremme mobiliteten og adgangen til livslang læring.

2. Europa-Kommissionen har samlet sine forskellige uddannelsesinitiativer under én paraply, programmet for livslang læring², med det formål at fremme vekselvirkningerne, samarbejdet og mobiliteten mellem uddannelsessystemerne i Unionen. Det nye program for livslang læring erstatter de tidligere programmer for uddannelse, erhvervsuddannelse og eLearning, som opførte i 2006.

3. Den vejledende finansielle tildeling³ til gennemførelsen i den syvårsperiode, der begyndte den 1. januar 2007, var på 6 970 millioner euro. Inden for denne tildeling må de beløb, der tildeles delprogrammerne, ikke være mindre end:
  - Comenius 13 %
  - Erasmus 40 %
  - Leonardo da Vinci 25 %
  - Grundtvig 4 %.

4. Leonardo da Vinci er navnet på det delprogram, der skal gennemføre Den Europæiske Unions politik for erhvervsuddannelse ved at støtte og supplere de aktioner, der iværksættes af medlemsstaterne. Leonardo da Vinci-programmets aktuelle fase - 2007-2013 - er en fortsættelse af de foregående programmer Leonardo I (1995-1999) og Leonardo II (2000-2006). De generelle, specifikke og operationelle målsætninger for programmet for livslang læring og Leonardo da Vinci-programmet⁴ er beskrevet i punkt 44 og i **bilaget**.

¹ Københavnprocessen blev iværksat i november 2002 af ministrene for uddannelse og erhvervsuddannelse i EU og de lande, der tilhører Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) og Den Europæiske Frihandels-sammenslutning (EFTA), arbejdsmarkedets parter på europæisk plan og Europa-Kommissionen.

² Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1720/2006/EF af 15. november 2006 om et handlingsprogram for livslang læring (EUT L 327 af 24.11.2006, s. 45).

³ Artikel 14 i afgørelse nr. 1720/2006/EF og punkt B.11 i bilaget til denne afgørelse.

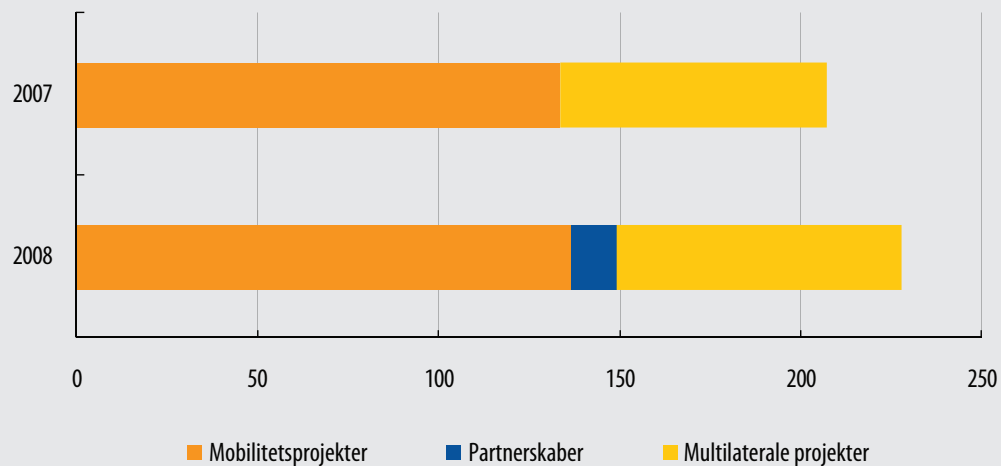
⁴ I denne beretning henviser betegnelsen »Leonardo« til programmets aktuelle fase.

5. En række forskellige aktiviteter kan modtage støtte fra Leonardo da Vinci-programmet, herunder:
- mobilitetsprojekter, hvor deltagerne tilbringer en tid i et andet europæisk land
  - partnerskaber, der fokuserer på temaer af fælles interesse
  - multilaterale projekter, især projekter, som har til formål at forbedre uddannelsessystemerne.
6. Mobilitetsprojekter er en af de største aktiviteter i Leonardo, ligesom i de foregående programmer. Som det fremgår af **figur 1**, tegnede mobilitetsprojekter sig for 64 % af Leonardos tilskud i 2007 og 59 % i 2008.

FIGUR 1

LEONARDO DA VINCI - TILSKUD TIL PROJEKTER I 2007-2008 FORDELT PÅ AKTIVITETSTYPER (MILLIONER EURO)

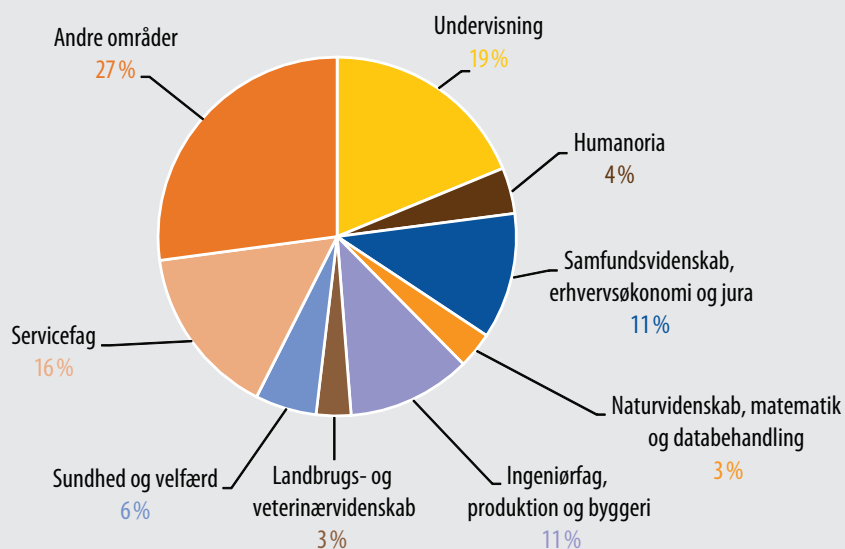

Kilde: Europa-Kommissionen.

7. Mobilitetsprojekter, der modtager støtte fra Leonardo, skal give enkeltpersoner - heriblandt praktikanter under grundlæggende erhvervsuddannelse og personer, der allerede er på arbejdsmarkedet, samt undervisere og erhvervslærere - mulighed for at udvikle deres kompetencer, viden og færdigheder gennem et uddannelsesophold i et andet europæisk land. Der gives tilskud til projektforvaltning samt rejse- og opholdsudgifter. **Figur 2** viser, hvordan deltagerne i mobilitetsprojekter i 2008 fordelte sig på uddannelsesområder.

FIGUR 2

DELTAGERE I MOBILITETSPROJEKTER I 2008 FORDELT PÅ UDDANNELSESOMRÅDER

Kilde: Europa-Kommissionen.

KOMMISSIONENS ROLLE

8. Europa-Kommissionen har det overordnede ansvar for at sikre, at programmet for livslang læring gennemføres effektivt⁵. I forbindelse med gennemførelsen bistår Kommissionen af udvalget for programmet for livslang læring, som består af repræsentanter for medlemsstaterne. Kommissionens rolle er:
- i samarbejde med medlemsstaterne løbende at overvåge og evaluere programmet for livslang læring set i forhold til målene⁶
  - at etablere en passende overvågning, så den overvåger og koordinerer driften af hele ordningen og gennemgår rammerne for national kontrol⁷.

⁵ Artikel 6 i afgørelse nr. 1720/2006/EF.

⁶ Artikel 15 i afgørelse nr. 1720/2006/EF.

⁷ Artikel 8 i Kommissionens beslutning af 26/IV/2007 om henholdsvis medlemsstaternes, Kommissionens og de nationale kontors ansvar i forbindelse med gennemførelsen af programmet for livslang læring (2007-2013).

DEN NATIONALE MYNDIGHEDS ROLLE

9. 31 lande deltager i programmet: EU's 27 medlemsstater plus Island, Liechtenstein, Norge og Tyrkiet. Den nationale myndighed - normalt deltagerlandets undervisningsministerium - har til opgave i samarbejde med Kommissionen at overvåge og føre tilsyn med det nationale kontors arbejde. Den nationale myndighed er ansvarlig for at fastlægge rammer for sekundære kontroller, som har til formål at give rimelig garanti for, at det nationale kontors rammer for primære kontroller fungerer effektivt.

DET NATIONALE KONTORS ROLLE

10. Hele det operationelle ansvar for mobilitetsprojekter under Leonardo er uddelegeret til nationale kontorer i de enkelte deltagerlande. De nationale kontorer er ansvarlige for forvaltningen af mobilitetsprojekternes livscyklus. De bidrager også, efter behov, til Kommissionens overvågning og evaluering af programmet. De funktioner, som de forventes at varetage, er beskrevet i programmets retsgrundlag, herunder Kommissionens afgørelse om Kommissionens, medlemsstaternes og de nationale kontors ansvarsområder i forbindelse med gennemførelsen af programmet for livslang læring (C(2007) 1807). De operationelle instrukser gives i den »Guide for National Agencies« (vejledning for nationale kontorer), som er en del af den årlige finansieringsaftale mellem Kommissionen og de nationale kontorer.

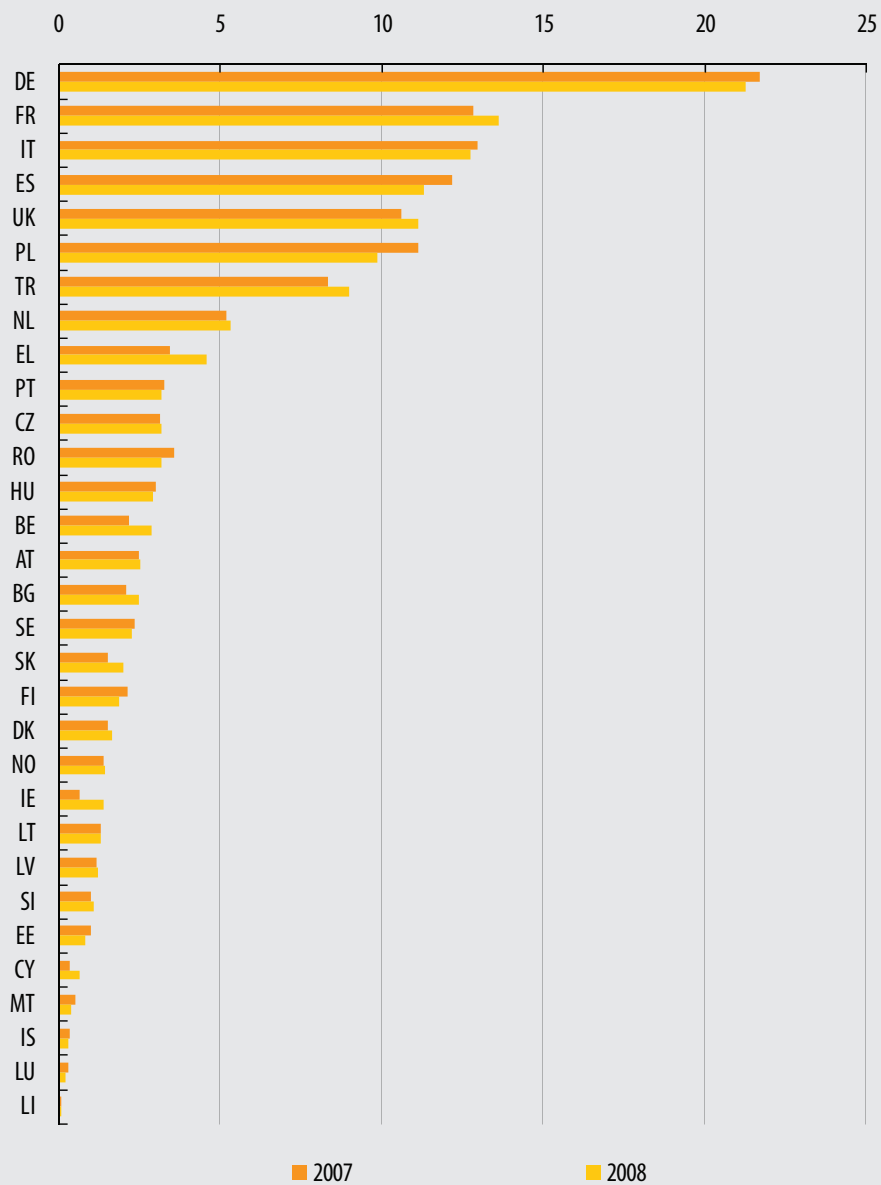
REVISIONENS OMFANG OG REVISIONSMETODEN

- 11.** Revisionen fokuserede på mobilitetsaktiviteter finansieret af Leonardoprogrammet. Det overordnede mål var at vurdere, om Leonardo da Vinci-mobilitetsordningen under programmet for livslang læring (2007-2013) er udformet og forvaltes på en sådan måde, at den vil kunne føre til effektive resultater.
- 12.** Målene for revisionen var at vurdere:
- om der i udformningen af programmet var taget hensyn til relevante evalueringer og undersøgelser, og om der var etableret et hensigtsmæssigt system til forvaltning af projekternes livscyklus
  - om programmets operationelle elementer blev forvaltet godt, herunder udarbejdelsen af årlige arbejdsprogrammer, informationsproceduren, promovoring og formidling af oplysninger samt udvælgelsen af projekter til finansiering
  - om der fandtes et rapporteringssystem, som gjorde det muligt for Kommissionen at måle programmets resultater og effekt
  - om kontrolsystemet var tilstrækkeligt.
- 13.** Revisionen dækkede udarbejdelsen af programmet for livslang læring, som begyndte i 2004, og gennemførelsen af programmet i 2007-2008. Retten tog også hensyn til relevante udviklinger i 2009. Ud over at foretage en revision hos Kommissionen besøgte Rettens revisorer seks medlemsstater⁸. Disse lande fik tildelt 45 % af Leonardos samlede midler til mobilitet i 2007 og 44 % i 2008 (jf. **figur 3**).
- 14.** Eftersom Leonardo er en del af det integrerede program for livslang læring, som samler forskellige uddannelsesinitiativer under én paraply, gælder mange af Rettens revisionsresultater, konklusioner og anbefalinger dette program som helhed.
- 15.** Revisionsarbejdet omfattede dataindsamling og -analyse, gennemgang af planlægnings-, evaluerings- og gennemførelsesdokumenter, undersøgelse af projekternes sagsakter og interview med tjenestemænd fra Kommissionen, de nationale myndigheder og de nationale kontorer samt med repræsentanter for modtagerorganisationer i de udvalgte medlemsstater.

⁸ Frankrig, Tyskland, Malta, Polen, Rumænien og Det Forenede Kongerige.

FIGUR 3

TILSKUD TIL MOBILITETSPROJEKTER UNDER LEONARDO I 2007-2008 FORDELT PÅ LANDE (MILLIONER EURO)

Kilde: Europa-Kommissionen.

BEMÆRKNINGER

UDFORMNING

- 16.** Retten undersøgte, om Kommissionen ved udformningen af Leonardoprogrammet tog hensyn til det væld af oplysninger, som forelå om de foregående programmer - evalueringer, undersøgelser og nationale rapporter, herunder også om de nationale myndigheders anvendelse af de nationale rapporter. Retten undersøgte også, om Kommissionen med henblik på gennemførelsen af Leonardo etablerede et hensigtsmæssigt system til forvaltning af projekternes livscyklus på kommissionsniveau og i deltagerlandene, herunder et it-støttesystem. På kommissionsniveau undersøgte Retten, om der var en klar opgavefordeling mellem de forskellige enheder. I deltagerlandene undersøgte den, hvordan programmet blev gennemført administrativt af de nationale myndigheder og kontorer, som står for forvaltningen, og hvis roller og ansvar er beskrevet i retningslinjer fra Kommissionen.

KOMMISSIONEN TOG HENSYN TIL SINE EGNE OBLIGATORISKE EVALUERINGER AF DET FOREGÅENDE PROGRAM, MEN TOG IKKE SYSTEMATISK HENSYN TIL ANDRE VIGTIGE UNDERSØGELSER OG RAPPORTER

- 17.** Der skal foretages obligatorisk evaluering i tre faser af alle programmer, der finansieres over De Europæiske Fællesskabers almindelige budget⁹:
- Forudgående evaluering: En rapport ledsager lovgivningsforslaget om oprettelse eller videreførelse af et EU-program eller en EU-aktion
  - Midtvejsevaluering: Denne evaluering midt i programperioden giver direkte feedback til programmet og kan således bidrage til at forbedre kvaliteten af de igangværende interventioner. Eftersom det tager lang tid at etablere et nyt program, er midtvejsevalueringen også en meget vigtig kilde til oplysninger, der kan være nyttige i forbindelse med udformningen af den næste generation af programmet
  - Endelig evaluering: Foretages ved afslutningen af programmet.

⁹ De grundlæggende krav vedrørende evalueringer omfang, formål, tidspunkt og anvendelse er fastsat i finansforordningen (artikel 27, stk. 4, artikel 28, artikel 33, artikel 56, stk. 3, og artikel 166) og i gennemførelsesbestemmelserne hertil (artikel 21).

- 18.** Ved udformningen af det nye Leonardoprogram tog Kommissionen hensyn til resultaterne af midtvejsevalueringen og den endelige evaluering af det foregående program. Resultaterne af midtvejsevalueringen blev taget i betragtning ved udarbejdelsen af den forudgående evaluering. På baggrund af både midtvejsevalueringen og den endelige evaluering udarbejdede Kommissionen interne handlingsplaner for, hvordan anbefalingerne i disse evalueringer skulle tages i betragtning i den første fase af udformningen og ved senere justeringer heraf. De interne handlingsplaner for opstilling af it- og SMART-mål samt resultatindikatorer har imidlertid endnu ikke givet de forventede resultater (jf. punkt 27-29 og 48-52).
- 19.** Hvert deltagerland skal selv udarbejde nationale midtvejsrapporter og endelige rapporter om programgennemførelsen, programmets effektivitet og dets effekt på landets erhvervsuddannelsessystemer og -ordninger, og sende dem til Kommissionen. Disse rapporter skal sendes til Kommissionen som led i overvågningen og evalueringen af programmet, og de skal analyseres og følges op i den kontekst.
- 20.** Analysen af de endelige nationale rapporter blev overdraget til en ekstern kontrahent, som af Kommissionen fik til opgave at foretage den endelige evaluering¹⁰. Kontrahenten kunne imidlertid ikke analysere alle de nationale evalueringsrapporter, eftersom kun 19 af de 31 deltagerlande sendte dem til Kommissionen inden for den fastsatte frist. Kommissionen foretog ingen særskilt analyse af de nationale rapporter, som den modtog efter fristen, og fulgte dem ikke op på anden måde.
- 21.** Nogle nationale myndigheder gjorde også kun begrænset brug af de nationale rapporter. Tre af de besøgte medlemsstater gennemgik og fulgte op på anbefalingerne, men kun én af dem indføjede anbefalingerne i forvaltningsordningen for det nye Leonardoprogram. I de tre andre besøgte lande var der ingen dokumentation for, at de nationale myndigheder havde undersøgt rapporterne.

¹⁰ »Joint Report on the Final Evaluation of Socrates II, Leonardo da Vinci II and eLearning« (2008).

22. Kommissionen har foretaget to store undersøgelser af aspekter ved mobilitetsaktiviteterne under Leonardo¹¹. Ifølge Kommissionen er disse undersøgelser en støtte for beslutningstagerne, men det står ikke klart, hvordan Kommissionen selv udnyttede undersøgelsesnes nyttige oplysninger til at videreudvikle programmet og forbedre dets effektivitet.

KOMMISSIONEN ETABLEREDE ET HENSIGTSMÆSSIGT SYSTEM TIL FORVALTNING AF PROJEKTERNES LIVSCYKLUS. DER VAR IMIDLERTID VÆSENTLIGE MANGLER I IT-STØTTESYSTEMET

23. Retten undersøgte Kommissionens system til forvaltning af projekternes livscyklus og vurderede, om dette system er hensigtsmæssigt. Det er efter Rettens mening tilfældet, hvis forvaltningen af projekternes livscyklus er klart fordelt mellem de involverede parter, hvis opgaverne er beskrevet klart, og hvis der er etableret overvågningsforanstaltninger.

¹¹ »Study on the obstacles to transnational mobility facing apprentices and other young people in initial vocational training and on ways of overcoming them«, også kaldet MoVE-IT (2007).
»Impact Analysis of Leonardo da Vinci Mobility Measures on Young Trainees and Employees, and the Influence of Socio-economic Factors« (2007).

EKSEMPLER PÅ ANBEFALINGER I »IMPACT ANALYSIS OF LEONARDO DA VINCI MOBILITY MEASURES ON YOUNG TRAINEES AND EMPLOYEES, AND THE INFLUENCE OF SOCIO-ECONOMIC FACTORS« (2007)

- Der er stadig svagheder i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltningerne i værtslandene og også i forberedelsen af dem. Der er behov for, at projekterne forbedres - bl.a. ved inddragelse af deltagerne - at værtsorganisationerne bliver udvalgt mere omhyggeligt, og at sendeorganisationerne og navnlig værtsorganisationerne tilbyder mere og bedre mentorstøtte/vejledning under mobilitetsforanstaltningerne
- Der bør i større omfang og kontinuerligt foretages analyser af programmets effekt. Den konstante evaluering af processerne bør fokusere på forberedelse, gennemførelse og opfølgning og især på udviklingen af færdigheder (effekt), samtidig med at der tages hensyn til deltagerens behov.

- 24.** Efter iværksættelsen af det nye program for livslang læring i 2007 foretog Kommissionens generaldirektorat for uddannelse og kultur en omorganisering for at tilpasse sig behovene i forbindelse med det nyligt integrerede program.
- 25.** Tidligere beskæftigede forskellige nationale kontorer sig med forskellige uddannelsesprogrammer. Efter iværksættelsen af det nye program for livslang læring i 2007 opfordrede Kommissionen deltagerlandene til at udpege et enkelt nationalt kontor for alle delprogrammer i programmet for livslang læring, og det er nu sket i de fleste lande. Mobilitetsprojekter under Leonardo administreres direkte af de nationale kontorer, som er ansvarlige for alle aspekter af forvaltningen:
- fremme af programmet
  - afvikling af proceduren for tildeling af tilskud, herunder bedømmelse af ansøgninger
  - indgåelse af tilskudsaftaler og betaling af tilskud til godkendte ansøgere
  - overvågning af og støtte til programmets tilskudsmodtagere
  - formidling af resultater
  - feedback om, hvordan programmet fungerer, og hvilken effekt det har i landet.
- 26.** De nationale kontorer overvåges af nationale myndigheder, som er udpeget hertil og er ansvarlige for at sikre korrekt forvaltning af de EU-midler, der overføres til de nationale kontorer, og for i samarbejde med Kommissionen at overvåge og føre tilsyn med de nationale kontorerers arbejde.

- 27.** Strukturen for forvaltningen af projekternes livscyklus er således generelt hensigtsmæssig. Retten konstaterede imidlertid væsentlige svagheder i it-systemet for projektforvaltning og -rapportering. De nationale kontorer skal bruge de it-systemer, som Kommissionen stiller til rådighed¹². Det seneste it-system udviklet af Kommissionen er LLPLink, som i forbindelse med programmet for livslang læring skal gøre det muligt at forvalte projekternes livscyklus elektronisk fra ansøgning til endelig betaling. Parallelt med LLPLink udviklede Kommissionen også webbaserede e-formularer, så ansøgninger kunne indsendes online, og de nationale kontorer kunne bedømme, udvælge og rapportere om projekter online. De nationale kontorer skulle bruge LLPLink vedrørende alle nye projekter fra og med 2008.
- 28.** Der var væsentlige mangler i det nye it-støttesystem. Da revisionen fandt sted, dækkede LLPLink kun de mest påtrængende behov i forbindelse med programmet for livslang læring, og implementeringen var forsinket og ufuldstændig. De nationale kontorer, der gerne ville bedømme ansøgninger og rapportere online, var i hele 2009 nødt til fortsat at bruge det gamle system eller deres lokale systemer parallelt med LLPLink. I de tilfælde, hvor der ikke var nogen grænseflade mellem LLPLink og de systemer, der blev brugt af de nationale kontorer, måtte dataene indføres to gange, hvilket var tidskrævende og pålagde de ansatte en ekstra byrde.
- 29.** Den forsinkede implementering af LLPLink har en effekt på forvaltningen af Leonardo og på resten af programmet for livslang læring, da systemet ikke kan levere de fuldstændige og ensartede data fra deltagerlandene om gennemførelsen siden programmets start, som er nødvendige for at måle opfyldelsen af målsætningerne.

¹² »2008 Guide for National Agencies implementing the Lifelong Learning Programme« (punkt 28.1. og 9.1.1.).

FORVALTNING

- 30.** Retten undersøgte aspekter af programmets daglige drift og vurderede, om procedurerne for indgåelse af en aftale om et årligt arbejdsprogram kunne give Kommissionen foreløbig sikkerhed for, at programmet ville blive gennemført i overensstemmelse med bestemmelserne i de relevante rammedokumenter. Retten vurderede også, om Kommissionen og de nationale kontorer havde fremmet programmet, om kontorerne har sørget for offentlig omtale af programmet som beskrevet i Kommissionens vejledning, og om der gøres noget for at afhjælpe den største vanskelighed, kontorerne har i forbindelse med at drive programmet. Endelig undersøgte Retten, om kontorerne bedømmelse af projektansøgninger var gennemsigtig, velorganiseret og i overensstemmelse med Kommissionens instrukser, og om der blev fulgt op på de konstaterede svagheder.

ORDNINGERNE FOR GODKENDELSE AF DE NATIONALE KONTORERS ÅRLIGE ARBEJDSPROGRAMMER ER HENSIGTSMÆSSIGE, MEN KOMMISSIONEN GIVER IKKE SYSTEMATISK DE NATIONALE KONTORER KVALITATIV FEEDBACK PÅ DEM

- 31.** På grundlag af standardiserede specifikationer og skabeloner fastlagt af Kommissionen udarbejder hvert nationalt kontor et årligt arbejdsprogram, som Kommissionen derefter godkender. Kommissionens primære formål med at godkende arbejdsprogrammet er at få foreløbig sikkerhed for, at det nationale kontor vil gennemføre programmet i overensstemmelse med bestemmelserne i de relevante rammedokumenter. Den nationale myndighed erklærer sig også enig i det årlige arbejdsprogram og forpligter sig dermed til at yde den nødvendige nationale finansiering til det nationale kontor. Dette system fungerer uden væsentlige problemer, så de årlige arbejdsprogrammer bliver godkendt rettidigt, og programmet kan gennemføres kontinuerligt i henhold til aftalerne. Kommissionen gør det altså muligt for de nationale kontorer at indsende konsoliderede arbejdsprogrammer, men den har ikke benyttet sig af muligheden for systematisk at give de nationale kontorer og myndigheder feedback om arbejdsprogrammernes kvalitet. En klar vurdering af den planlagte nationale gennemførelse ville være nyttig for både Kommissionen og deltagerlandene, fordi problemer ville kunne identificeres og afhjælpes i god tid.

KOMMISSIONENS OG DELTAGERLANDENES INFORMATION OM OG FREMME AF PROGRAMMET ER TILFREDSSTILLELSE

- 32.** Kommissionen og de nationale kontorer har overholdt deres forpligtelser til at fremme programmet ved at gøre det synligt og ved at støtte formidling og videre udnyttelse af god praksis gennem en række foranstaltninger. De nationale kontorer har i deltagerlandene sørget for offentliggørelse af »indkaldelserne af forslag« som beskrevet i Kommissionens vejledning og givet relevante underbyggende oplysninger om Leonardoprogrammet.

KOMMISSIONEN HAR IKKE GJORT NOGET FOR AT LØSE ANSØGERNES VANSKELIGHEDER MED AT FINDE VÆRTSPARTNERE I ANDRE LANDE

- 33.** Ansøgerne havde svært ved at finde værtspartnere i andre lande. Det skyldtes bl.a. manglende sprogkunderskaber og kulturelle forskelle. Ligesom i forbindelse med andre mobilitetsordninger under programmet for livslang læring er de nationale kontorer i forbindelse med Leonardo kun ansvarlige for at sikre ansøgere fra deres eget land ophold i andre lande - de har ikke til opgave at hjælpe ansøgere fra andre lande med at finde passende værter.
- 34.** Kommissionen giver information, råd og assistance til potentielle ansøgere, som leder efter værtspartnere. I 2007 lukkede Kommissionen imidlertid sin europæiske partnersøgningsdatabase, som skulle gøre det lettere at søge partnere, fordi den ikke kunne sikre, at databasens oplysninger om potentielle partnere var af den kvalitet, som brugerne i deltagerlandene forventede. Der er endnu ikke etableret en passende erstatning for denne database.

- 35.** Der findes allerede partnersøgningsdatabaser i nogle deltagerlande, men de kan ikke erstatte en europæisk database. Partnersøgning ved hjælp af de nationale databaser kræver, at de, der søger partnere, lader sig registrere som brugere af adskillige databaser, så de kan logge på og søge.

SVAGHEDER I BEDØMMELEN AF ANSØGNINGER

- 36.** Deltagerlandenes procedurer for bedømmelse af ansøgninger og udvælgelse af projekter er gennemsigtige, velorganiserede og i overensstemmelse med Kommissionens instrukser. Med hensyn til den konkrete bedømmelse af ansøgninger konstaterede Retten imidlertid eksempler på følgende svagheder, som øger risikoen for, at de udvalgte projekter ikke opfylder de fastsatte mål:

- Ansøgninger blev godkendt, selv om beskrivelsen af uddannelsernes indhold, mål og forventede resultater ikke var udførlige nok til at begrunde en godkendelse
- Ansøgninger blev godkendt, selv om omkostningsoplysningerne ikke var tilstrækkelige til at begrunde de beløb, der blev anmodet om
- Der manglede kommentarer fra bedømmere til begrundelse af pointene i de enkelte dele af bedømmelsesformularen, især vedrørende kvalitative forhold.

- 37.** Kommissionen foretager ingen kvalitetssikring af bedømmelsen af projektansøgninger, da den mener, det er de nationale myndigheders opgave. Kommissionen havde imidlertid ikke udsendt specifikke retningslinjer for, hvordan de nationale myndigheder skulle kontrollere bedømmelsen af ansøgninger. Uden klare retningslinjer er der en risiko for, at de nationale myndigheders kontrol vil være mindre konsekvent i nogle deltagerlande end i andre.

RAPPORTERING

- 38.** Kommissionen skal i samarbejde med deltagerlandene sørge for indsamling, analyse og behandling af de foreliggende data, der kræves for at måle resultaterne og virkningerne af programmet¹³. Denne aktivitet ligger ud over de dybtgående konsekvensanalyser, der foretages som led i midtvejsevalueringen og den endelige evaluering af Leonardoprogrammet. Retten undersøgte, om der var etableret et rapporteringssystem baseret på SMART-mål, som gjorde det muligt for Kommissionen at måle programmets resultater og effekt i forhold til det planlagte¹⁴.

DER ER MANGLER I SYSTEMET FOR RAPPORTERING OM LEONARDOPROGRAMMETS RESULTATER OG VIRKNINGER

- 39.** Det nationale kontor udarbejder en årlig aktivitetsrapport til Kommissionen¹⁵ med oplysninger om gennemførelsen af programmet. Rapportens struktur er fastlagt af Kommissionen og rummer elementer såsom antallet og typen af støttede projekter og deres resultater.
- 40.** Retten undersøgte aktivitetsrapporterne for 2007 fra de seks besøgte lande og konstaterede en række mangler, som er beskrevet i punkt 41-44. Disse mangler gør rapporterne mindre værdifulde for Kommissionen og andre brugere som kilder til oplysninger om Leonardoprogrammets resultater og virkninger.
- 41.** Eftersom det årlige arbejdsprogram har en anden struktur end den årlige aktivitetsrapport, er det ikke muligt at foretage en meningsfuld sammenligning af de faktiske og de planlagte resultater. Kommissionen har planer om at tilpasse strukturen i den årlige aktivitetsrapport til den nye struktur i arbejdsprogrammet med virkning fra arbejdsprogrammet for 2011.

¹³ Artikel 6, stk. 3, litra d), i afgørelse nr. 1720/2007/EF.

¹⁴ Artikel 27 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1).

¹⁵ Del 1 i det nationale kontors årsrapport.

42. De nationale kontorers oplysninger om resultater er begrænset til faktuelle data, som ikke gør det muligt at vurdere Leonardos effekt med hensyn til opfyldelse af programmets målsætninger, f.eks. om bedre undervisning, erhvervelse af færdigheder og økonomiske virkninger. For eksempel indeholder den årlige aktivitetsrapport oplysninger om antallet af projekter, men oplysningerne om de støttede aktiviteter resultater og effekt for deltagerne og institutionerne er begrænsede.
43. Desuden er de nationale kontorers tilgang til udarbejdelsen af den årlige aktivitetsrapport ikke ensartet, hvilket betyder, at de endelige rapporter til Kommissionen indeholder forskellige resultatanalyser, som er opstillet på forskellige måder.
44. Kommissionens gennemgang af de årlige aktivitetsrapporter fra de nationale kontorer har fokuseret mere på fuldstændighed og ensartethed end på, om rapporterne indeholdt de nødvendige oplysninger (jf. punkt 38). Kommissionen oplyste imidlertid, at den har sendt feedback til deltagerlandene efter sin vurdering af årsrapporterne for 2008 og derved fra 2009 skabt en forbindelse mellem den forudgående evaluering af arbejdsprogrammet og den efterfølgende evaluering af årsrapporten.

EKSEMPLER PÅ SVAGHEDER I DE NATIONALE KONTORERS BESKRIVELSE AF RESULTATERNE AF GENNEMFØRELSEN AF ARBEJDSPROGRAMMET FOR 2007:

- Der mangler kvantitative vurderinger af projektresultaterne
- Det analyseres ikke tilstrækkeligt, hvordan målsætningerne søgtes opfyldt
- Generelle potentielle virkninger er beskrevet uden henvisning til konkrete beviser på effekt
- Eksempler på opnået effekt er taget fra en undersøgelse af det foregående Leonardo II-program.

45. De nationale kontorer aflægger også kontrolbesøg på projekterne med det formål at støtte modtagerne, indsamle og formidle eksempler på god praksis og etablere eller opretholde et godt forhold til modtagerne.
46. Kommissionen har fastsat kriterier¹⁶ for udvælgelsen af de modtagere, der skal besøges, herunder deres størrelse og type, deres geografiske spredning og størrelsen af deres EU-tilskud. Kommissionen har imidlertid ikke fastsat et minimum for, hvor mange kontrolbesøg de nationale kontorer skal aflægge, sådan som den har gjort med hensyn til de primære kontroller.
47. I 2008 indførte Kommissionen kontrolbesøg vedrørende kvalitet og effekt (»quality and impact monitoring visits«). Målet var at få større indblik i programaktiviteternes kvalitet i deltagerlandene. Disse besøg omfatter møder med nationale myndigheder, nationale kontorer og støttemodtagere. Det er et positivt tiltag, men omfanget af denne type besøg er ikke tilstrækkelig dækkende. Kommissionens rapporter fra 2008 om resultaterne af besøgene indeholdt faktuelle oplysninger og beskrev udviklinger vedrørende mobilitetsaktiviteter, men rummede ingen analyse af, hvilke konkrete virkninger Leonardos mobilitetsprojekter har på uddannelsessystemer, deltagerinstitutioner og enkeltpersoner. De første to år var der ikke systematisk blevet sendt rapporter eller andre former for feedback til deltagerlandene, så de kunne bekræfte eller kommentere konklusionerne.

I PROGRAMMETS TREDJE ÅR VAR KOMMISSIONEN BEGYNDT, MEN ENDNU IKKE FÆRDIG MED AT ETABLERE ET OMFATTENDE SYSTEM TIL MÅLING AF LEONARDOS EFFEKT

48. Programsmål bør være »SMART« (specifikke, målbare, accepterede, realistiske og tidsafgrænsede)¹⁷. Målsætningerne for Leonardoprogrammet er imidlertid ikke SMART, men ret generelle, og det gør det svært at måle, hvordan mobilitetsprojekter kan bidrage til at opfylde dem (jf. **tekstboks 3**).

¹⁶ »2008 Guide for National Agencies implementing the Lifelong Learning Programme«, punkt 3.1.1.3.

¹⁷ Artikel 27 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1).

SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER FOR LEONARDO DA VINCI

- at støtte deltagere i uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter i at erhverve og anvende viden, færdigheder og kvalifikationer med henblik på fremme af personlig udvikling, beskæftigelsesegnethed og deltagelse i det europæiske arbejdsmarked
- at støtte kvalitetsforbedringer og fornyelse af erhvervsuddannelsessystemer, -institutioner og -praksis
- at gøre erhvervsuddannelse og mobilitet for arbejdsgivere og enkeltpersoner mere tiltrækkende samt at fremme praktikanter mobilitet.

OPERATIONELLE MÅLSÆTNINGER FOR LEONARDO DA VINCI

- at forbedre kvaliteten og øge omfanget af mobilitet i hele Europa for personer, som er involveret i erhvervsuddannelse (grunduddannelse og efter- og videreuddannelse), med henblik på at øge antallet af virksomhedsophold til mindst 80 000 pr. år inden udløbet af programmet for livslang læring
- at forbedre kvaliteten og øge omfanget af samarbejdet mellem institutioner eller organisationer, der tilbyder læringsmuligheder, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante organer i hele Europa
- at fremme udviklingen af innovativ praksis på erhvervsuddannelsesområdet, bortset fra videregående uddannelse, og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til andre
- at forbedre gennemskeligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, også når disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel uddannelse
- at tilskynde til tilegnelse af moderne fremmedsprog
- at støtte udvikling af nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring, der er baseret på informations- og kommunikationsteknologi.

- 49.** De nationale kontorer rapporterer om programmets resultater i deres årlige aktivitetsrapporter. Da revisionen fandt sted, havde Kommissionen ikke givet de nationale kontorer detaljerede retningslinjer for, hvordan de skulle evaluere programmets resultater eller vurdere mobilitetsprojekternes effekt.
- 50.** I december 2006 vedtog udvalget for programmet for livslang læring¹⁸ at nedsætte en arbejdsgruppe, som skulle vurdere effekten af hele programmet for livslang læring, herunder Leonardo da Vinci. Arbejdsgruppen skulle bl.a. fastlægge et sæt fælles effektindikatorer, som kunne bruges til at evaluere programmet for livslang læring set i forhold til målene. Arbejdsgruppen forelagde i november 2009 udvalget for programmet for livslang læring et forslag om effektindikatorer og et dataindsamlings- og rapporteringssystem, som skulle afhjælpe nogle af de aktuelle svagheder. I januar 2010 var forslaget imidlertid endnu ikke blevet godkendt.
- 51.** Når Kommissionen har truffet afgørelse om, hvilke indikatorer den vil måle, vil det blive nødvendigt at foretage andre ændringer. For eksempel skal spørgsmålene i de nuværende årlige aktivitetsrapporter ændres for at sikre, at de kan bruges til indsamling af de statistiske oplysninger, som er nødvendige for en produktiv forvaltning af programmet. Også rapporteringsmodul i it-systemet LLPLink skal tilpasses, så det opfylder de nye behov for dataindsamling.
- 52.** Nedsættelsen af en arbejdsgruppe vedrørende effektvurdering var et positivt skridt i retning af at skabe de nødvendige forudsætninger for overvågning og måling af resultater og effekt. Tre år inde i det aktuelle Leonardoprogram har Kommissionen imidlertid endnu ikke kunnet vurdere, i hvilket omfang det opfylder sine mål, og den har heller ikke et system, der sætter den i stand til at gøre det fremover. Selv under forudsætning af, at udvalget for programmet for livslang læring godkender effektindikatorerne i 2010, vil de data, der er nødvendige for at kunne vurdere programmets effekt, kun blive indsamlet for den resterende del af programmet, og det vil være meget svært at tilvejebringe sammenlignelige data vedrørende programmets første tre år (2007-2009), dvs. den periode, der skal dækkes af midtvejsevalueringen af programmet for livslang læring. Rapporten om denne evaluering skal foreligge i marts 2011.

¹⁸ Udvalget for programmet for livslang læring bistår Kommissionen i forbindelse med gennemførelsen af programmet. Det består af repræsentanter for medlemsstaterne og afgiver udtalelser eller høres om foranstaltninger til gennemførelse af programmet for livslang læring.

KONTROLLER

- 53.** Retten undersøgte de kontroller, der foretages vedrørende Leonardo på alle niveauer, dvs. af de nationale kontorer, de nationale myndigheder og Kommissionen, inden for rammerne af programmet for livslang læring¹⁹. De udførte kontroller blev betragtet som værende tilstrækkelige, hvis de var foretaget i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer og under Kommissionens overvågning.

I DE FLESTE TILFÆLDE VAR DE NATIONALE KONTORERS KONTROL AF LEONARDO I OVERENSSTEMMELSE MED KOMMISSIONENS VEJLEDNING

- 54.** De nationale kontorer udfører »primære kontroller« på støttemodtagerniveau. Disse kontroller skal give sikkerhed for, at de aktiviteter, der finansieres med EU-midler, faktisk finder sted, at de er støtteberettigede, og at de underliggende transaktioner er lovlige og formelt rigtige.
- 55.** Standarderne og minimumskravene for primære kontroller er fastsat i Kommissionens »Guide for National Agencies«²⁰. Kontrollerne består af en række elementer: analyse af de endelige rapporter, skrivebordskontrol af bilag indsendt af støttemodtagerne i forbindelse med de endelige rapporter, kontrol på stedet under gennemførelsen af de støttede aktiviteter, revision efter afslutningen af aktiviteterne samt systemrevision af modtagere, som regelmæssigt får udbetalt støtte.
- 56.** Primære kontroller er pr. definition overensstemmelseskontroller, som ikke er udformet til at fokusere på resultaterne af mobilitetsforanstaltningerne. Selv om de nationale kontorer generelt foretager deres kontroller i overensstemmelse med Kommissionens »Guide for National Agencies«, konstaterede Retten svagheder med hensyn til udførelsen af primære kontroller, f.eks.
- i et nationalt kontor, som ikke vurderede og godkendte de endelige rapporter inden for fristen på 45 dage fra modtagelsen
  - i et andet nationalt kontor, som gennemførte endelige betalinger til støttemodtagere, selv om det ikke havde fået den nødvendige feedback fra alle deltagerne i mobilitetsprojekterne.

¹⁹ Retten har tidligere aflagt beretning om revision af kontrollerne vedrørende programmet for livslang læring. Jf. årsberetningen for regnskabsåret 2008 (EUT C 269 af 10.11.2009, s. 181 185).

²⁰ »2008 Guide for National Agencies implementing the Lifelong Learning Programme«, punkt 3.8.1.

DE SEKUNDÆRE KONTROLLER, SOM UDFØRES AF DE NATIONALE MYNDIGHEDER, GIVER GENERELT EN RIMELIG GARANTI FOR, AT DE PRIMÆRE KONTROLLER ER EFFEKTIVE, MEN RETTEN KONSTATEREDE EN RÆKKE SVAGHEDER

- 57.** Den nationale myndighed er ansvarlig for den nationale kontrol af Leonardo. Det er et krav fra Kommissionen, at den nationale myndighed til dette formål fastlægger rammerne for sekundære kontroller, som har til formål at give en rimelig garanti for, at det nationale kontors rammer for primære kontroller er effektive²¹. I de fleste tilfælde gav de nationale myndigheders sekundære kontroller en rimelig garanti for, at rammerne for de primære kontroller var effektive. Retten konstaterede imidlertid også svagheder i udførelsen af de sekundære kontroller: utilstrækkeligt dokumenterede overvågningsprocedurer, utilstrækkelig overvågning af det nationale kontor og svagheder i opfølgningen på anbefalinger fra nationale kontrolorganer eller Kommissionen.

FØRST FOR NYLIG HAR KOMMISSIONEN GIVET SUPPLERENDE VEJLEDNING OM, HVILKE PROCEDURER DE SEKUNDÆRE KONTROLLER SKAL OMFATTE

- 58.** Kommissionen besøger deltagerlandene i forbindelse med sin »systemrevision«. Det primære formål er at kontrollere, om de nationale kontors systemer og procedurer er i overensstemmelse med reglerne for programmet for livslang læring. De nationale kontorer har fortolket begrebet »sekundære kontroller« på forskellige måder. Retten bemærkede i sin årsberetning for 2008,²² at Kommissionens vejledning om de nationale myndigheders ansvar ikke klart nok præciserede, hvilke procedurer de skulle følge. Rettens revision af Leonardo bekræfter denne konklusion, idet der blev konstateret svagheder i de sekundære kontroller. Efterfølgende har Kommissionen truffet korrigerende foranstaltninger og udsendt instrukser til myndighederne med yderligere vejledning om, hvilke procedurer de sekundære kontroller skal omfatte.

²¹ Artikel 8 i Kommissionens beslutning af 26/IV/2007.

²² Årsberetningen for regnskabsåret 2008, punkt 9.21 og 9.33.

KONKLUSION OG ANBEFALINGER

- 59.** Ved udformningen af Leonardoprogrammet tog Kommissionen hensyn til sine egne obligatoriske evalueringer, men udarbejdede ikke handlingsplaner med henblik på andre vigtige undersøgelser og rapporter. Kommissionen etablerede et hensigtsmæssigt system til forvaltning af projekternes livscyklus. Det vigtigste it-system - LLPLink - var imidlertid stadig ufuldstændigt ved udgangen af 2009, så der ikke kunne rapporteres korrekt, og det også var nødvendigt at anvende gamle systemer. Et LLP-værktøj til fælles rapportering af effektmåling var stadig ufuldstændigt i midten af 2010.
- 60.** Programmets operationelle elementer, herunder udarbejdelse af årlige arbejdsprogrammer, offentlig omtale, promovning og formidling af oplysninger, blev generelt forvaltet godt. Ikke desto mindre var der svagheder på nogle områder, f.eks. med hensyn til at hjælpe ansøgere med at finde værtspartnere i andre lande og sikre kvaliteten af de nationale kontorer bedømmelse af ansøgninger om tilskud.

ANBEFALING 1

- a) Når Kommissionen har analyseret de årlige arbejdsprogrammer, bør den give de nationale kontorer kvalitativ feedback om arbejdsprogrammerne. Denne feedback bør omfatte en klar vurdering af den nationale gennemførelse og fremhæve styrker og svagheder, da det vil være nyttigt for både Kommissionen og de nationale kontorer
- b) Kommissionen bør undersøge mulighederne for at sikre et brugervenligt og effektivt værktøj til partnersøgning, enten på EU-plan eller på nationalt plan
- c) Kommissionen bør overveje, om de nationale kontorer bør gøre det lettere for andre landes deltagere at finde ophold ved at give de andre nationale kontorer oplysninger om værtsorganisationer og formidlende organisationer i deres eget land
- d) Bedømmelsen af ansøgninger kan forbedres, hvis evaluatorernes bedømmelseshåndbog videreudvikles, så det for de enkelte dele af bedømmelsesformularen specificeres, hvad formålet med evalueringen er, og hvilke metoder der skal anvendes

- e) For at sikre en ensartet fortolkning af Kommissionens regler bør Kommissionen overveje at kontrollere bedømmelser af ansøgninger under de kontrolbesøg vedrørende kvalitet og effekt, som den aflægger i deltagerlandene
- f) Kommissionen bør færdiggøre LLPLink-applikationen til fælles rapportering af effektmåling så hurtigt som muligt, så det sikres, at der kan indsamles fuldstændige og ensartede gennemførelsesdata fra alle deltagerlande.

61. Selv om kontrolsystemerne i Kommissionen og på medlemsstatsniveau i de fleste tilfælde var tilstrækkelige, fokuserede deres rapporteringssystemer ikke tilstrækkeligt på programmets resultater og endnu mindre på dets effektivitet og effekt. I programmets tredje år var Kommissionen begyndt, men endnu ikke færdig med at etablere et omfattende system til måling af Leonardos effekt. Det betyder, at Kommissionen ikke har kunnet vurdere Leonardos effekt i de første tre år - ca. halvdelen af programmets løbetid.

ANBEFALING 2

- a) Kommissionen bør forbedre sit system for kontrol af kvalitet og effekt og koordinere det med de nationale kontors årlige aktivitetsrapportering
- b) Kommissionen bør sikre overensstemmelse mellem strukturen i arbejdsprogrammet og strukturen i den årlige aktivitetsrapport, så resultaterne kan måles i forhold til det planlagte
- c) Kommissionen bør så hurtigt som muligt afslutte arbejdet med at fastlægge SMART-mål og resultatindikatorer
- d) Fremover bør Kommissionen sørge for, at der i forbindelse med eventuelle efterfølgende programmer fra begyndelsen etableres et system til effektmåling.

62. Samlet set konkluderer Retten, at mobilitetsordningen under Leonardo da Vinci-programmet er udformet og forvaltes på en sådan måde, at den vil kunne føre til effektive resultater. Kommissionen var begyndt, men endnu ikke færdig med at etablere et omfattende system til måling af Leonardos effekt. Det betyder, at Kommissionen tre år inde i programmet - efter ca. halvdelen af dets løbetid - endnu ikke kan vurdere, i hvilket omfang det opfylder sine mål.

Vedtaget af Afdeling IV, der ledes af Morten LEVYSOHN, medlem af Revisionsretten, i Luxembourg på mødet den 29. juni 2010.

På Revisionsrettens vegne

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Formand

MÅLSÆTNINGER (BASERET PÅ RETSGRUNDLAGET FOR PROGRAMMET FOR LIVSLANG LÆRING)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE Nr. 1720/2006/EF af 15. november 2006 om et handlingsprogram for livslang læring

GENERELLE MÅLSÆTNINGER FOR PROGRAMMET FOR LIVSLANG LÆRING

- gennem livslang læring at bidrage til at udvikle Fællesskabet til et avanceret vidensbaseret samfund med en bæredygtig økonomisk udvikling, flere og bedre job og større social samhørighed, samtidig med at der sikres en god beskyttelse af miljøet af hensyn til de kommende generationer
- [især] at fremme vekselvirkningerne, samarbejdet og mobiliteten mellem uddannelsessystemerne i Fællesskabet, således at de bliver en kvalitetsreference på verdensplan.

SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER FOR PROGRAMMET FOR LIVSLANG LÆRING

- at bidrage til udviklingen af livslang læring af høj kvalitet og at fremme en høj kvalitetsstandard, innovation og en europæisk dimension i systemer og praksis på området
- at støtte realiseringen af et europæisk område for livslang læring
- at bidrage til at skabe bedre muligheder for livslang læring i medlemsstaterne og gøre dem mere attraktive og tilgængelige
- at styrke livslang lærings bidrag til social samhørighed, aktivt medborgerskab, interkulturel dialog, ligestilling mellem kønnene og personlig udvikling
- at bidrage til at fremme kreativiteten, konkurrenceevnen, beskæftigelsesegnetheden og en øget iværksætterånd

- at bidrage til, at personer i alle aldre i højere grad deltager i livslang læring, også personer med særlige behov og personer fra dårligt stillede grupper, uanset socioøkonomisk baggrund
- at fremme sprogindlæring og sproglig mangfoldighed
- at støtte udvikling af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring
- at styrke livslang lærings rolle, når det drejer sig om at skabe en bevidsthed om et europæisk medborgerskab, baseret på forståelse af og respekt for menneskerettigheder og demokrati, og opfordre til tolerance og respekt for andre folkeslag og andre kulturer
- at fremme samarbejdet om kvalitetssikring inden for alle uddannelsesområdets sektorer i Europa
- at tilskynde til den bedste anvendelse af resultater, innovative produkter og processer samt til udveksling af god praksis på de områder, der er omfattet af programmet for livslang læring for at forbedre uddannelsernes kvalitet.

SPECIFIKKE MÅLSÆTNINGER FOR LEONARDO DA VINCI

- at støtte deltagere i uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter i at erhverve og anvende viden, færdigheder og kvalifikationer med henblik på fremme af personlig udvikling, beskæftigelsesegnethed og deltagelse i det europæiske arbejdsmarked
- at støtte kvalitetsforbedringer og fornyelse af erhvervsuddannelsessystemer, -institutioner og -praksis
- at gøre erhvervsuddannelse og mobilitet for arbejdsgivere og enkeltpersoner mere tiltrækkende samt at fremme praktikanter mobilitet.

OPERATIONELLE MÅLSÆTNINGER FOR LEONARDO DA VINCI

- at forbedre kvaliteten og øge omfanget af mobilitet i hele Europa for personer, som er involveret i erhvervsuddannelse (grunduddannelse og efter- og videreuddannelse), med henblik på at øge antallet af virksomhedsophold til mindst 80 000 pr. år inden udløbet af programmet for livslang læring
- at forbedre kvaliteten og øge omfanget af samarbejdet mellem institutioner eller organisationer, der tilbyder læringsmuligheder, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante organer i hele Europa
- at fremme udviklingen af innovativ praksis på erhvervsuddannelsesområdet, bortset fra videregående uddannelse, og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til andre
- at forbedre gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, også når disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel uddannelse
- at tilskynde til tilegnelse af moderne fremmedsprog
- at støtte udvikling af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring.

KOMMISSIONENS SVAR

RESUMÉ

I-III.

Det glæder Kommissionen, at Revisionsretten i sin beretning overordnet konkluderer, at mobilitetsordningen under Leonardo da Vinci-programmet er udformet og forvaltes på en sådan måde, at den kan føre til effektive resultater.

Programmet har oplevet en stigende efterspørgsel, som på nuværende tidspunkt kun delvist kan imødekommes (under 50 % af ansøgningerne kan godkendes inden for det disponible budget). I 2009 blev der givet tilskud til over 80 000 personer (personer under grunduddannelse 67 %, personer på arbejdsmarkedet 20 %, lærere/undervisere 13 %). Langt størstedelen af deltagerne (næsten 90 %) oplyste i deres afsluttende rapport, at de var yderst tilfredse med deres udenlandsophold.

Den positive effekt, som deltagerne i det tidligere program oplevede, blev bekræftet af en undersøgelse, der blev offentliggjort i 2007. Mobilitetsforløbet forbedrede unges færdigheder og kvalifikationer samt påvirkede deres beskæftigelsesegnethed og deres personlige udvikling positivt. Snart afsluttes en undersøgelse om effekten af mobilitetsordningen under Leonardoprogrammet for lærere og undervisere inden for erhvervsuddannelse (VETPRO), og de første resultater bekræfter den positive effekt ikke kun på deltagernes personlige udvikling, men også på erhvervsuddannelser, uddannelsesinstitutioner og -systemer.

KOMMISSIONENS SVAR

Det glæder Kommissionen, at Retten anerkender, at der er blevet etableret et hensigtsmæssigt system til forvaltning af programmets livscyklus, og at programmets operationelle elementer generelt blev forvaltet godt. Kommissionen understreger, at mange af anbefalingerne for forvaltning gælder for hele programmet for livslang læring, da Leonardoprogrammet er en integreret del af dette program.

IV.

Kommissionen påpeger, at beretningen hovedsageligt dækkede perioden 2007-2008, som var de to første år i det nye integrerede program. Programmerings- og rapporteringscyklussen med de nationale kontorer strækker sig imidlertid over to år fra de nationale kontors forberedelse af det foreløbige arbejdsprogram til Kommissionens endelige vurdering af de årlige rapporter. Revisionsretten har derfor ikke taget højde for forbedringer, som er foretaget efterfølgende særligt i 2010.

Derudover skal det bemærkes, at resultaterne af de aktiviteter, som blev medfinansieret i 2007-2008, ofte ikke viser sig lige efter aktiviteterne, da der normalt går flere år, før man kan se effekten af mobilitet og uddannelse.

IV. første punkt

I forbindelse med udformningen af det aktuelle Leonardo da Vinci-program iværksatte Kommissionen en høring af de nationale kontorer, nationale myndigheder og interessenter for at gøre brug af tidligere erfaringer. Kommissionen tog ikke kun hensyn til resultaterne og forslagene fra de obligatoriske evalueringer, men den fandt også idéer og inspiration i andre eksterne undersøgelser.

IV. sjette punkt

Kommissionen er opmærksom på, at de nationale myndigheders sekundære kontroller af de nationale kontorer er af varierende kvalitet, hvilket Retten også påpegede i sin revisionserklæring for regnskabsåret 2008. Kommissionen reagerede på Rettens tidligere påpegning ved at udarbejde nogle detaljerede retningslinjer, som skal give metodologisk støtte og praktiske værktøjer til de nationale myndigheder i forbindelse med de sekundære kontroller. Retningslinjerne blev udsendt til medlemsstaterne i december 2009 og var hovedemnet på et seminar for de nationale myndigheder, som blev afholdt i marts 2010 for at afhjælpe de konstaterede svagheder.

IV. syvende punkt

Kommissionen erkender, at arbejdet med resultatindikatorer bør afsluttes.

Den understreger imidlertid, at arbejdet med at fastlægge indikatorer i samarbejde med udvalget for programmet allerede blev påbegyndt i 2007. På baggrund af undersøgelser og evalueringer af det foregående Leonardoprogram samt de tilgængelige kvantitative data og den kvalitative feedback fra deltagerne i det aktuelle program er Kommissionen desuden overbevist om, at Leonardo da Vinci-mobilitetsprogrammet skaber effektive resultater.

KOMMISSIONENS SVAR

V.

Kommissionen anerkender Rettens anbefalinger og har allerede helt eller delvist implementeret dem bl.a. med hensyn til kvalitativ feedback til de nationale myndigheder om de nationale kontors årsrapporter, integration af de årlige aktivitetsrapporter i kontrolbesøgene, tilpasning af strukturen i de årlige aktivitetsrapporter til arbejdsprogrammerne, resultatorienterede indikatorer i de nationale kontors arbejdsprogrammer og færdiggørelse af LLPLink.

Kommissionens ønsker at understrege, at:

- den allerede i 2009 væsentligt forbedrede it-støttesystemet til forvaltning af programmet og vil forbedre dets rapporteringsfunktion yderligere i 2010.
- den allerede giver kvalitativ feedback vedrørende de nationale kontors årlige arbejdsprogrammer, men at den af effektivitetshensyn kun giver feedback i tilfælde, hvor der er behov for revision, fordi de forventede kvalitetsnormer ikke er opfyldt.
- den er enig med Retten i, at det er vigtigt at hjælpe med at finde partnere, og den er i gang med at udforske andre muligheder, eftersom den oprindelige partnersøgningsdatabase ikke levede op til den forventede kvalitet.
- den allerede har udarbejdet detaljerede retningslinjer til bedømmelse af projektansøgninger. Kommissionen mener, at overvågningen af kvalitetsbedømmelsen af ansøgninger indgår i de nationale myndigheders sekundære kontroller af de nationale kontorer. Den er dog i gang med at undersøge, om den under hensyn til omkostningseffektivitet kan overvåge disse procedurer nærmere.
- den inkluderede resultatindikatorer i udkastet til de nationale kontors arbejdsprogrammer for 2011. De blev taget godt imod af direktørerne for de nationale kontorer på deres møde den 20. maj 2010 og vil derfor blive anvendt i planlægnings- og rapporteringsperioden i 2011.
- Kommissionen erkender, at arbejdet med resultatindikatorer bør afsluttes. Den understreger imidlertid, at arbejdet med at fastlægge indikatorerne i samarbejde med udvalget for programmet allerede blev påbegyndt i 2007. Kommissionens forslag blev vedtaget af udvalget på dets møde den 17. juni 2010. På denne baggrund vil de relevante data blive sat op mod de indikatorer, som nu er blevet fastlagt. De første resultater forventes medio 2011. På baggrund af undersøgelser og evalueringer af det foregående Leonardoprogram samt de tilgængelige kvantitative data og den kvalitative feedback fra deltagerne i det aktuelle program er Kommissionen desuden overbevist om, at Leonardo da Vinci-mobilitetsprogrammet skaber effektive resultater.

KOMMISSIONENS SVAR

REVISIONSOMFANG OG -METODE

13.

Kommissionen fremhæver, at 2007 og 2008 var de første år af programmet for livslang læring, som for første gang integrerede Leonardo da Vinci-programmet og det tidligere Socratesprogram i ét samlet program. Der var derfor blevet udviklet nye fælles procedurer. Desuden strækker programmerings- og rapporteringscyklussen med de nationale kontorer sig over to år fra de nationale kontors forberedelse af arbejdsprogrammerne til den endelige bedømmelse af de årlige rapporter. Retten har derfor ikke taget højde for forbedringer, som er foretaget efterfølgende særligt i 2010.

BEMÆRKNINGER

16.

Kommissionen understøtter, at resultaterne af de aktiviteter, som blev medfinansieret i 2007-2008, ofte ikke viser sig lige efter aktiviteterne, da der normalt går flere år, før man kan se effekten af mobilitet og uddannelse.

18.

Det glæder Kommissionen, at Retten bemærkede, at der ved udformningen af det nye Leonardoprogram blev taget hensyn til resultaterne af midtvejsevalueringen og den endelige evaluering af det foregående program i form af strukturerede handlingsplaner.

Kommissionen har siden 2007 arbejdet tæt sammen med udvalget for programmet om at fastlægge et sæt effektindikatorer som kan anvendes på programmet for livslang læring som helhed. Udvalget havde ingen kommentarer til to forslag, som Kommissionen fremlagde, og efterspurgte en yderligere analyse af omkostningseffektiviteten. Det nye forslag blev vedtaget af udvalget på dets møde den 17. juni 2010. På denne baggrund vil de relevante data blive sat op mod de indikatorer, som nu er blevet fastlagt. De første resultater forventes medio 2011.

19-20.

Kommissionen fastholder, at det ikke er dens opgave at følge op på, om de nationale myndigheder fulgte op på de anbefalinger, der blev givet på nationalt plan. Kommissionen kan imidlertid godt opfordre de nationale myndigheder til at foretage en opfølgning på nationalt plan.

Kommissionen understreger, at de endelige nationale rapporter, som blev indsendt af de nationale myndigheder inden for den fastsatte frist, blev overdraget til den eksterne kontrahent til analyse, og resultaterne blev godkendt af Kommissionen. Tværgående spørgsmål er blevet inkluderet i den endelige handlingsplan, som Kommissionen har udarbejdet.

KOMMISSIONENS SVAR

22.

Kommissionen mener ikke, at det er nødvendigt at udarbejde handlingsplaner på baggrund af eksterne undersøgelser, som ikke er officielle evalueringer af programmet.

Indholdet af eksterne undersøgelser som »Study on the obstacles to transnational mobility facing apprentices and other young people in initial vocational training and on ways of overcoming them« også kaldet »MoVe-iT« og »Impact Analysis of Leonardo da Vinci Mobility Measures on Young Trainees and Employees, and the Influence of Socio-economic Factors«, som revisionsretten henviser til, bruges som baggrundsinformation og som inspirationskilde til videre udvikling eller tilpasning af programmet og dets regler. De giver også et mere detaljeret indblik i visse aspekter af programmet.

Tekstboks 1 Første punkt

Kommissionen er enig i, at gennemførelsen af foranstaltningerne i værtslandene og forberedelsen af deltagerne stadig kan forbedres, sådan som den undersøgelse, der henvises til, anbefaler. Undersøgelsen konkluderer dog også, at programmets grundlæggende principper og mekanismer hverken skal eller bør ændres. Undersøgelsen konkluderer, at: »Leonardo da Vinci-mobilitetsprogrammet kan beskrives som særlig effektivt og omkostningseffektivt.«

27.

Det glæder Kommissionen, at Retten generelt finder forvaltningen af projekternes livscyklus hensigtsmæssig.

Som Retten påpeger, kan it-støttesystemet forbedres. Kommissionen gør opmærksom på, at det var nødvendigt at etablere et helt nyt it-system, som dækker flere underprogrammer og aktiviteter, til det nye program for livslang læring, som Leonardo da Vinci-programmet kun er en del af. Kvaliteten af rapporteringen om gennemførelse er efterhånden blevet bedre og er nu stabil. Desuden var der otte elektroniske formularer til rådighed for ansøgninger til 2010, to rapporteringsformularer er under udarbejdelse og yderligere tre skulle blive udarbejdet i 2010. Langt de fleste ansøgninger til Leonardo da Vinci-programmet blev således behandlet elektronisk i 2010, hvilket forbedrede effektiviteten og reducerede antallet af fejl i forbindelse med manuel indtastning.

28.

Kommissionen gentager, at der blev foretaget store ændringer i it-systemerne i 2009, og de fortsatte i 2010. Retten har derfor ikke taget højde for forbedringer, som er foretaget efterfølgende særligt i 2010.

29.

Kommissionen har siden starten af programmet for livslang læring fortsat indsamlet kvantitative data og kvalitativ feedback fra deltagerne vedrørende Leonardo da Vinci-mobilitetsprogrammet gennem Rap4Leo¹, hvilket har givet konstante og pålidelige dataserier om programmet.

Kommissionen understreger desuden, at LLPLink siden slutningen af 2008 er blevet anvendt til at udarbejde ensartede og standardiserede finansieringsrapporter og forvaltningsstatistikker. Kombinationen af de statistiske data fra Rap4Leo og LLPLink sikrer en høj kvalitet og ensartethed i dataene for mobilitet under Leonardo da Vinci-programmet.

¹ Rap4Leo er et it-redskab, som blandt andet gør det muligt at indsamle kvantitative data og meninger fra dem, der har deltaget i Leonardo da Vinci-programmets mobilitetsaktiviteter.

KOMMISSIONENS SVAR

Kommissionen har siden 2007 arbejdet tæt sammen med udvalget for programmet om at fastlægge et sæt effektindikatorer som kan anvendes på programmet for livslang læring som helhed. Udvalget havde ingen kommentarer til to forslag, som Kommissionen fremlagde, og efterspurgte en yderligere analyse af omkostningseffektiviteten. Det nye forslag blev vedtaget af udvalget på dets møde den 17. juni 2010. På denne baggrund vil de relevante data blive sat op mod de indikatorer, som nu er blevet fastlagt. De første resultater forventes medio 2011.

31.

Det glæder Kommissionen, at retten finder ordningerne for godkendelse af de nationale kontorer årlige arbejdsprogrammer hensigtsmæssige.

Af hensyn til omkostningseffektiviteten giver Kommissionen kun feedback til de nationale kontorer om deres udkast til det årlige arbejdsprogram i tilfælde, hvor der er behov for revision for at sikre, at de forventede kvalitetsnormer opfyldes.

Kommissionen understreger imidlertid, at den giver de nationale myndigheder og de nationale kontorer detaljeret kvalitativ feedback om forvaltningen og gennemførelse af programmet i sine evalueringskonklusioner af de nationale kontorer årsrapport, som også fastsætter forventede afhjælpende foranstaltninger, hvor der er behov for det. Kommissionen kontrollerer også, om de afhjælpende foranstaltninger er inkluderet i de nationale kontorer efterfølgende arbejdsprogram for at sikre en løbende forbedring af programmets gennemførelse.

32.

Det glæder Kommissionen, at Retten mener, at deltagerlandenes og Kommissionens information om og fremme af programmet er tilfredsstillende.

33-35.

Kommissionen er opmærksom på, at nogle af ansøgerne har vanskeligheder med at finde værtspartnere i andre lande, og den noterer sig forslaget om at gøre denne proces lettere. Den tidligere partnersøgningsdatabase, som var tilgængelig i forbindelse med Leonardo da Vinci II-programmet, blev lukket, fordi den ikke kunne sikre, at databasens oplysninger var af tilstrækkelig høj kvalitet. Det er nødvendigt at undersøge andre alternative løsninger. EuroApprenticeship-netværket og -platformen, som er blevet etableret af kompetente institutioner, bl.a. håndværks- og handelsforbund og erhvervsuddannelsesinstitutioner, og som startede op i 2010 efter en indkaldelse af forslag, er et lovende eksempel på et værktøj, som måske er mere velegnet til at løse problemet med at finde gode værtsvirksomheder. Kommissionen mener, at sådanne alternativer kan udforskes med henblik på den næste generation af programmet.

36.

Kommissionen noterer med tilfredshed, at deltagerlandenes procedurer for bedømmelse af ansøgninger og udvælgelse af projekter anses for at være gennemsigtige, velorganiserede og i overensstemmelse med Kommissionens instrukser.

Den understreger, at procedurereglerne i vejledningen til de nationale kontorer er udarbejdet med henblik på at sikre, at de udvalgte projekter er af tilstrækkelig høj kvalitet.

KOMMISSIONENS SVAR

37.

Som det fremgår af Kommissionens opdaterede retningslinjer fra 2009, bør der foretages en kvalitetssikring af bedømmelsen af ansøgninger om tilskud i forbindelse med de nationale myndigheders sekundære kontroller af de nationale kontorer. Proceduren for tildeling af tilskud, som bedømmelsen af ansøgninger om tilskud er en vigtig del af, er en af de »hovedkontroller«, som de nationale myndigheder skal udtale sig om i deres årlige revisionserklæring.

41.

Der er blevet udarbejdet et revideret udkast til de nationale kontorerers arbejdsprogrammer for 2011 med mål og resultatindikatorer, som skulle gøre det lettere at foretage en meningsfuld sammenligning af de faktiske og de planlagte resultater. Den nye fremgangsmåde blev taget godt imod af direktørerne for de nationale kontorer på deres møde den 20. maj 2010 og vil derfor blive anvendt i planlægnings- og rapporteringsperioden fra 2011.

43.

For at imødekomme den manglende ensartethed i de nationale kontorerers tilgang til udarbejdelsen af den årlige aktivitetsrapport har Kommissionen oprettet en fælles online rapportformular, som skal benyttes af alle de nationale kontorer. Derudover gav Kommissionen detaljerede instruktioner om udarbejdelsen af årsrapporterne i 2009 på baggrund af erfaringer fra tidligere år.

Tekstboks 2

Kommissionen understreger, at de svagheder, som Retten har fundet i de nationale kontorerers beskrivelse af resultaterne af gennemførelsen af arbejdsprogrammet for 2007 henviser til tre ud af de seks nationale kontorer, som blev undersøgt, og de optræder ikke systematisk i alle tre tilfælde.

44.

Kommissionen har siden de årlige aktivitetsrapporter for 2008 sendt omfattende evalueringskonklusioner til de nationale myndigheder og nationale kontorer. Evalueringskonklusionerne giver detaljeret feedback om kvaliteten af gennemførelsen og forvaltningen af programmet i det pågældende land og har til formål at vejlede de nationale kontorer, så de kan forbedre deres arbejde. Nu er der således en direkte forbindelse mellem de nationale kontorerers arbejdsprogram og den årlige aktivitetsrapport.

46.

Som Retten påpeger, skal de nationale kontorer ud over at kontrollere tilskudsmodtagerne for at sikre, at EU-midlerne benyttes hensigtsmæssigt, også aflægge kontrolbesøg for at støtte programmets tilskudsmodtagere. I betragtning af de nationale kontorerers begrænsede ressourcer og de omfattende krav for kontrol, fandt Kommissionen det ikke passende at fastsætte et minimum for, hvor mange kontrolbesøg de nationale kontorer skal aflægge. På den måde kan de nationale kontorer selv planlægge overvågningen af tilskudsmodtagerne på en effektiv og hensigtsmæssig måde, som tager højde for nationale forhold og begrænsninger ved for eksempel at erstatte kontrolbesøgene med kontrolmøder, hvor flere tilskudsmodtagere er samlet.

KOMMISSIONENS SVAR

47.

Kontrolbesøgene vedrørende kvalitet og effekt blev indført i 2008 og er siden løbende blevet forbedret med henblik på at finde frem til programmets konkrete effekt på baggrund af eksempler fra virkelige projekter. Siden august 2008 har de nationale kontorer regelmæssigt modtaget feedback. Den anden runde kontrolbesøg vedrørende kvalitet og effekt af Leonardo da Vinci-programmet, som påbegyndes i 2010, vil have et mere regionalt fokus.

48.

Leonardoprogrammets målsætninger er fastsat i retsgrundlaget for programmet for livslang læring, som er blevet godkendt af Europa-Parlamentet og Rådet. Kommissionen arbejder på at udvikle nogle passende indikatorer for målsætningerne for programmet for livslang læring som helhed. Dette er en særlig kompliceret opgave, da retsgrundlaget indeholder 58 målsætninger. Kommissionen erkender, at det overordnede system for rapportering om resultater, virkninger og effekt på baggrund af resultatindikatorer bør færdiggøres. På sit møde den 17. juni 2010 vedtog udvalget for programmet for livslang læring den fremgangsmåde, som Kommissionen foreslog.

Kommissionen understreger dog, at dokumentationen fra de eksterne undersøgelser om mobilitet under Leonardoprogrammets virkning på unge praktikanter og kandidater² og om VET-PRO-mobilitetens effekt på individuelle og systemer³ viser, at mobiliteten under Leonardoprogrammet i vid udstrækning opfylder programmets målsætninger.

² http://ec.europa.eu/education/pdf/doc218_en.pdf.

³ Den endelige rapport bliver snart offentliggjort.

Den påpeger også, at en stor samling data er tilgængelig i databaserne Rap4Leo og LLPLink. Rap4Leo indeholder desuden kvalitativ feedback fra deltagerne, som giver udtryk for en meget høj tilfredshed med deres oplevelser i forbindelse med Leonardoprogrammet.

49.

For at forbedre kvaliteten og ensartetheden af de nationale kontorer årsrapporter gav Kommissionen dem nogle omfattende retningslinjer herom i 2009.

50.

Hvad angår fastlæggelsen af effektindikatorer for programmet for livslang læring, så vedtog udvalget for programmet for livslang læring på sit møde 17. juni 2010 den reviderede fremgangsmåde, som blev foreslået af Kommissionen.

51-52.

Kommissionen har siden starten af programmet for livslang læring fortsat indsamlet kvantitative data og kvalitativ feedback fra deltagerne vedrørende mobilitet under Leonardo da Vinci-programmet gennem Rap4Leo, hvilket har givet konstante og pålidelige dataserier om programmet.

Kommissionen understreger desuden, at LLPLink siden slutningen af 2008 er blevet anvendt til at udarbejde ensartede og standardiserede finansieringsrapporter og forvaltningsstatistikker. Kombinationen af de statistiske oplysninger fra Rap4Leo og LLPLink sikrer en høj kvalitet og ensartethed i dataene for mobilitet under Leonardo da Vinci-programmet.

KOMMISSIONENS SVAR

Kommissionen har siden 2007 arbejdet tæt sammen med udvalget for programmet om at fastlægge et sæt effektindikatorer, som kan anvendes på programmet for livslang læring som helhed. Udvalget havde ingen kommentarer til to forslag, som Kommissionen fremlagde, og efterspurgte en yderligere analyse af omkostningseffektiviteten. Det nye forslag blev vedtaget af udvalget på dets møde den 17. juni 2010. På denne baggrund vil de relevante data blive sat op mod de indikatorer, som nu er blevet fastlagt. De første resultater forventes medio 2011.

56.

Kommissionen er opmærksom på, at der findes svagheder med hensyn til mange af de nationale kontors forvaltning af de primære kontroller. De nationale myndigheder og de nationale kontorer blev formelt gjort opmærksom på dette i de bemærkninger og anbefalinger, som blev udarbejdet efter analysen af de nationale kontors årsrapporter, samt ved kontrol- og revisionsbesøg på stedet. Da de primære kontroller er et vigtigt redskab til at sikre, at EU-midlerne benyttes hensigtsmæssigt, overvåger Kommissionen svagheder på dette område meget nøje og sørger for, at der tages passende afhjælpende foranstaltninger på nationalt plan.

56. første punkt.

Kommissionen er opmærksom på, at ét af de nationale kontorer, som Retten besøgte i forbindelse med revisionen, ikke vurderede og godkendte de endelige rapporter inden for fristen på 45 dage. Kommissionen lavede selv en bemærkning og en anbefaling omkring dette problem efter sin systemrevision i landet i 2008.

56. andet punkt

Det eksempel, som Retten fandt på gennemførelse af de endelige betalinger til støttemodtagere uden den nødvendige feedback fra alle deltagerne i mobilitetsprojekterne, drejer sig kun om ét nationalt kontor.

58.

Kommissionen har siden 2008 givet de nationale myndigheder vejledning om de obligatoriske sekundære kontroller. På baggrund af erfaringerne fra de første to år af programmet og Kommissionens egen revision samt opfølgningen på Rettens anbefaling i forbindelse med DAS-revisionen for 2008 supplerede Kommissionen i 2009 disse retningslinjer med en vejledning om, hvilke procedurer de sekundære kontroller skal omfatte.

KONKLUSION OG ANBEFALINGER

59.

Det glæder Kommissionen, at Retten overordnet konkluderer, at den har etableret et hensigtsmæssigt system til forvaltning af projekternes livscyklus under programmet for livslang læring.

Kommissionen tog ikke kun hensyn til resultaterne og forslagene fra de obligatoriske evalueringer, men også til eksterne undersøgelser og rapporter er at give Kommissionen baggrundsinformation og analyser, men de har en helt anden status end de obligatoriske evalueringer, som kræves i henhold til retsgrundlaget. Kommissionen er derfor ikke forpligtet til at følge op på dem på samme formelle måde som de obligatoriske evalueringer.

KOMMISSIONENS SVAR

Selvom Kommissionens it-system, LLPLink, var ufuldstændigt ved Rettens revision, fordi man først startede med at udvikle det i 2008, er det nu stabilt og fungerer korrekt, og kvaliteten af oplysninger er blevet væsentligt forbedret efter man indførte elektroniske formularer. Samtidig har brugen af et særligt redskab til mobilitet under Leonardoprogrammet forhindret databas, og Kommissionen har fortsat med at indsamle alle de nødvendige oplysninger om aktiviteten uden mangler siden det foregående program.

60.

Det glæder Kommissionen, at Retten anerkender programmets operationelle elementer såsom de nationale kontors årlige arbejdsprogrammer, offentlig omtale, promovning og formidling af oplysninger.

Kommissionen lukkede sin tidligere partnersøgningsdatabase på grund af problemer med kvalitetssikring. Alternative løsninger til partnersøgning undersøges for øjeblikket, men Kommissionen påpeger, at manglen på for eksempel en partnersøgningsdatabase ikke forhindrer en vellykket gennemførelse af programmet, da efterspørgslen langt overgår det budget, der er til rådighed til mobilitetsprojekter under Leonardoprogrammet.

Som det fremgår af Kommissionens opdaterede retningslinjer fra 2009, bør der foretages en kvalitetssikring af bedømmelsen af ansøgninger om tilskud i forbindelse med de nationale myndigheders sekundære kontroller af de nationale kontorer.

Anbefaling 1 a)

Kommissionen accepterer anbefaling 1a, som allerede gennemføres: Siden de årlige rapporter for 2008 har Kommissionen givet de nationale kontorer kvalitativ feedback. Derudover har den, som Retten har bemærket, givet feedback om arbejdsprogrammerne i de tilfælde, hvor der var behov for revision for at opfylde de forventede kvalitetsnormer.

Anbefaling 1 b)

Kommissionen accepterer delvist anbefaling 1b. Kommissionen lukkede sin tidligere partnersøgningsdatabase på grund af problemer med kvalitetssikring. Alternative løsninger til partnersøgning undersøges for øjeblikket, men Kommissionen påpeger, at manglen på for eksempel en partnersøgningsdatabase ikke forhindrer en vellykket gennemførelse af programmet, da efterspørgslen langt overgår det budget, der er til rådighed til mobilitetsprojekter under Leonardoprogrammet.

Anbefaling 1 c)

Kommissionen mener ikke, at de nationale kontorer bør have en formel rolle i at gøre det lettere for andre landes deltagere at finde ophold, da dette ville medføre større ændringer i fordelingen af ansvarsopgaver og påvirke de retlige forhold mellem andre landes organisationer. Dette forhindrer dog ikke uformelle udvekslinger mellem egnede formidlere.

KOMMISSIONENS SVAR

Anbefaling 1 d)

Kommissionen accepterer anbefaling 1d. Kommissionen arbejder på en videreudvikling af bedømmeshåndbogen til evaluatorene i forbindelse med den nye online ansøgning og den reviderede bedømmelsesformular.

Anbefaling 1 e)

Med hensyn til anbefaling 1e bemærker Kommissionen, at den for øjeblikket er i gang med at ændre fremgangsmåden ved kontrolbesøgene vedrørende kvalitet og effekt, så der bliver foretaget en stikprøvekontrol af de nationale kontors bedømmelser af ansøgningernes kvalitet. Kommissionen vil derefter vurdere, hvad disse stikprøvekontroller tilføjer, og hvor mange ressourcer de kræver set ud fra kontrollernes omkostningseffektivitet.

Anbefaling 1 f)

Kommissionen accepterer anbefaling 1f.

61.

Kommissionen glæder sig over Rettens vurdering af kontrolsystemerne i Kommissionen og på medlemsstatsniveau. Disse kontrolsystemer fokuserer på at sikre, at EU-midlerne bliver brugt hensigtsmæssigt på årsbasis.

Kommissionen bliver løbende informeret om programmets resultater gennem de nationale kontors årsrapporter om forvaltningen og gennemførelsen af programmet og gennem sine kontrolbesøg vedrørende kvalitet og effekt.

Kommissionen understreger, at den fortsatte med at indsamle kvantitative data og kvalitativ feedback fra deltagerne vedrørende mobilitet under Leonardo da Vinci-programmet gennem Rap4Leo, hvilket har givet konstante og pålidelige dataserier siden programmets start. Før udvalget for programmet har taget stilling til effektindikatorerne, står det ikke klart i hvilket omfang dataene lever op til indikatorernes behov.

Kommissionen understreger desuden, at effekt først kan måles efter noget tid. Medlemsstaterne skal rapportere om den første del af programmet i deres midtvejs-evalueringer som ventes i 2010. Disse bidrag vil gøre det muligt at forbedre Leonardoprogrammets resultater både hvad angår det nuværende program og forberedelsen af næste generation af programmet.

Kommissionen understreger desuden, at LLPLink siden slutningen af 2008 er blevet anvendt til at udarbejde ensartede og standardiserede finansieringsrapporter og forvaltningsstatistikker. Kombinationen af de statistiske oplysninger fra Rap4Leo og LLPLink sikrer en høj kvalitet og ensartethed i dataene for mobilitet under Leonardo da Vinci-programmet.

Kommissionen har siden 2007 arbejdet tæt sammen med udvalget for programmet om at fastlægge et sæt effektindikatorer, som kan anvendes på programmet for livslang læring som helhed. Udvalget havde ingen kommentarer til to forslag, som Kommissionen fremlagde, og efterspurgte en yderligere analyse af omkostningseffektiviteten. Det nye forslag blev vedtaget af udvalget på dets møde den 17. juni 2010. På denne baggrund vil de relevante data blive sat op mod de indikatorer, som nu er blevet fastlagt. De første resultater forventes medio 2011.

KOMMISSIONENS SVAR

Kommissionen mener, at de ovenstående elementer og undersøgelser giver tilstrækkelig forsikring om, at programmet er effektivt.

Anbefaling 2 a)

Kommissionen accepterer anbefaling 2a og understreger, at evalueringskonklusionerne af de nationale kontors årlige aktivitetsrapporter vil blive integreret i Kommissionens kontrolbesøg hos de nationale kontorer.

Anbefaling 2 b)

Kommissionen accepterer anbefaling 2b og vil sikre overensstemmelse mellem strukturen i den årlige aktivitetsrapport og strukturen i de nationale kontors arbejdsprogrammer, efter revisionen af strukturen i arbejdsprogrammet, som er planlagt i 2011.

Anbefaling 2 c)

Kommissionen accepterer anbefaling 2c. Kommissionens reviderede forslag blev vedtaget af udvalget for programmet for livslang læring på dets møde den 17. juni 2010. På denne baggrund vil de relevante data blive sat op mod de indikatorer, som nu er blevet fastlagt. De første resultater forventes medio 2011.

Anbefaling 2 d)

Kommissionen accepterer anbefaling 2d og vil bestræbe sig på at etablere et system til effektmåling til det efterfølgende program.

Kommissionen understreger at effekt ikke kan måles fra starten, men kun efter, at programmet har kørt i en vis periode. Dette gøres normalt ved hjælp af undersøgelser og evalueringer. Det faktum, at retsgrundlaget for programmet for livslang læring indeholder 58 målsætninger gjorde opgaven med at fastsætte passende indikatorer særlig kompliceret.

62.

Det glæder Kommissionen, at Revisionsretten i sin beretning overordnet konkluderer, at mobilitetsordningen under Leonardo da Vinci-programmet er udformet og forvaltes på en sådan måde, at den kan føre til effektive resultater.

Den er allerede gået i gang med at arbejde på flere af de punkter, som Retten fremhæver, og har opnået fremskridt med hensyn til bl.a. kvalitativ feedback vedrørende de årlige arbejdsprogrammer, bedømmelse af ansøgninger og forbedring af it-systemet.

Kommissionen erkender, at arbejdet med resultatindikatorer bør afsluttes.

Den understreger imidlertid, at arbejdet med fastlæggelse af indikatorer i samarbejde med udvalget for programmet allerede blev påbegyndt i 2007. På baggrund af undersøgelser og evalueringer af det foregående Leonardoprogram samt de tilgængelige kvantitative data og den kvalitative feedback fra deltagerne i det aktuelle program er Kommissionen desuden overbevidst om, at Leonardo da Vinci-mobilitetsprogrammet skaber effektive resultater.

Den Europæiske Revisionsret

Særberetning nr. 4/2010

Er mobilitetsordningen under Leonardo da Vinci-programmet udformet, og forvaltes den på en sådan måde, at den vil kunne føre til effektive resultater?

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor

2010 — 44 s. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9207-792-1

doi:10.2865/74141

SÅDAN FÅR MAN FAT I PUBLIKATIONER FRA EU

Gratis publikationer:

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- Hos Den Europæiske Unions repræsentationer eller delegationer.
Kontaktoplysninger kan findes på: <http://ec.europa.eu>
eller fås ved at sende en fax til +352 2929-42758.

Betalingspublikationer:

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Betalingsabonnementer (f.eks. *Den Europæiske Unions Tidende* og samlinger af afgørelser fra Den Europæiske Unions Domstol):

- Via Den Europæiske Unions Publikationskontors salgskontorer
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_da.htm).

MOBILITETSPROJEKTERNE UNDER LEONARDO DA VINCI-PROGRAMMET GIVER ORGANISATIONER, SOM ER INVOLVERET I ERHVERVSUDDANNELSE, MULIGHED FOR AT SENDE DELTAGERE TIL ET ANDET EUROPÆISK LAND, SÅ DE KAN UDVIKLE DERES KOMPETENCER, VIDEN OG FÆRDIGHEDER. I DENNE BERETNING SÆTTER RETTEN FOKUS PÅ DETTE PROGRAMS UDFORMNING, FORVALTNINGSSYSTEM, PROGRAMMERING, OPERATIONELLE ELEMENTER, KONTROLLER, RAPPORTERING OG MÅLING AF MÅLOPFYLDELSE, RESULTATER OG EFFEKT. BERETNINGEN INDEHOLDER ANBEFALINGER, DER TAGER SIGTE PÅ AT HJÆLPE KOMMISSIONEN MED AT FORBEDRE FORVALTNINGEN AF PROGRAMMET.

DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET

Publikationskontoret

ISBN 978-92-9207-792-1

